

Jó példa erre a legnépszerűbb parasztvirág, a *muskáttli*,¹ melynek első fajtája a 17. század legvégén került a Fokföldről Angliába, hozzánk csak jóval később jutott, a nép közé pedig csak a 19. sz. közepén szivárgott le egyik keverékalakja.

Rapaics pompás előadásban megírt műve nemcsak a nagyközönség érdeklődését érdemli meg, hanem a nyelvtudomány és a néprajz forrásmunkája is. *Beke Ödön.*

Szombathy Viktor: *Én kedves népem.* A szépirodalom ugyan nem tartozik a tudományos lapok érdekkörébe, de ezúttal kivételt kell tennünk. A megszállott Észak írója a Kisalföld népét szólaltatja meg, és ezért visszhangot várhat joggal a Tömörkény földjéről, ahol a néplélek és népnyelv kutatása iskolát alapított.

Szombathy prágai magyar katonái a mi vérünkéből valók. Becsületes lelkük minden megmozdulása, minden igaz szavuk érdekel. Ez az a kimeríthetetlen népnyelv, amely minden íróművészetnek ősforrása.

Hegyettem kerekedik, — nagyhatalmast karajtott a kenyérből, — vonatosnóta, — pocita (kis házi multság), — maradhatósat mond (közönségmarasztót, érdekeset), — vesárnap, — megverrette (megverte helyett), — ballókáztam kifelé, — ténfergőzött, — régi, előtti dolgokat kérdett.

Akit pedig érdekel a „néplélek válsága“, olvassa el: „Idesapánk hazajött“. A háborúból és fogságból hazavetődött ember drámáját igazabban senki sem festette meg. Ez a jelenet odaillik Mikszáth kaszavásárló magyarja mellé.

Szilády Zoltán.

KÉRDÉSEK.

53. kérdés. Mikes Kelemen két levelében (a 62. és 74.-ben) is említi a *koldusláb* nevű süteményt v. kalácsot. — Ismernek-e ma Erdélyben vagy máshol ilyen nevű kalácsot, süteményt s milyen az, hogyan készül, hogyan sütik?

Benkő József.

54. kérdés. Jókai Mór: Csata-

képek a magyar szabadságharcból (Centrum kiad. Bp. 1925). XXI. lk. 176. l. ezt írja: „...vendégséget csapott számunkra bográcsos hús és *cserepcsik*on sült halból“.

Ismerik-e valahol a *cserepcsik* szónak ilyen, halsütő szerszám jelentését? *Benkő József.*

¹ Benkő még *muskáta*, *illatozó daruorr* néven említi a *Geranium odoratissimumot*. Diószegiék alkotása az *isztragor* név, mely a régi *isztrag*, *eszterág*, *székely esztrág* 'golya' és az *orr* szó összevonása.

FELELETEK.

Felelet a 25. kérdésre. Daku csipőig érő, egyenes szabású ujjas báránybőr női kabát, mely a bőr természetes színében maradt, vagy házilag sárga színűre u. n. téglaporral festük. Ilyeneket készítés közben is láttam. A juhászok női hozzátartozói részére készültek 1924—1925. évben.

Kiskőrös. *Tomcsányi Anna.*

Felelet a 27. kérdésre. Szőlőhártya a két szőlőtőkesor között kapával magasabbra húzott homokosor, mely télen a tőkék betakarására szolgál.

Kiskőrös. *Tomcsányi Anna.*

Felelet a 38. kérdésre. Debrecen város óriási határa a Hortobágy mentén magy vonalon érintkezik a Kunsággal. Ilyenformán úgy legeltetési okokból, mert vagy a debreceniek legeltettek a Kunságon vagy a kunsági gazdák jöttek a Hortobágyra legeltetni, másfelől a debreceni gazdák és kupecsek nagyban járták a kunsági: karcagi, Kunhegyesi, -madarasi vásárokat; végül sok mezőgazdasági napszámos jött a debreceni határba dolgozni: a fenti okokból a Kunság és Debrecen közt az összeköttetés állandó volt.

A debreceni ember mindig röviden mondomta és mondja ma is ki a kun szót. Röviden használja a kiejtésében a Kunság, kunok, kunsági emberek, kunsági vásár, kunsági jószág, kuneső, kunsági szél, kunegér tárgyneveket ép úgy mint Kunhegyes az öreg Kun Antal, Kunmadaras, Kun Ágota csárda, Kun Pál halma,

Kun György tava tuajdonfőnevet, kunszelid (haragos) melléknevet.

Ecsedi István.

Feleletek a 49. kérdésre:

A „csihés“ szó Makón közismert. Valakit „csihéssé tenni“, annyit jelent, mint nagyon megijeszteni. „Valósággal csihéssé lettünk“, úgy megijedtünk.

Miakó. *Diós Szilágyi Sámuel.*

Csihés = ijedős, nyavalyatórós. „Még csihéssé tészed ám azt a gyereket“. Megkérdeztem így: Milyenné tészí? „Hát ijedőssé, nyavalyatoróssé“. [A szó valószínűleg Hódmezővásárhelyről került Orosházára.]

Szeged. *Benkő István.*

Apátfalván a *kondást* hívják *csihésnek*.

Lukács Gyula.

Csihés = előmunkás.

Szatymaz. *Zsák József.*

Valószínűleg az epilepsziás, könnyen ijedős emberekre mondják azt, hogy *csihéssé* lesz. Pl. „Meg ne ijeszd ezt a gyereket, mert csihés lesz“. Vagy: „Ugy megijesztett, majd csihés lettem“. Szentés. *Zsoldos Andor.*

Feleletek az 50. kérdésre. Makón a terhes asszony „boldog állapotban“ van.

Miakó. *Diós Szilágyi Sámuel.*

Szegeden többször hallottam: A fejsze, a bot *boldogabb* végével ütötte. — Elbben a szólásban *boldogabb* annyit tesz, mint súlyosabb, hatásosabb.

Szeged. *Benkő István.*

